

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoE/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620201170
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4620201170.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci oprávnenej: matka G. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. XXX/X, proti povinnému: otec A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. XXX/X, zastúpenému: JUDr. Pavel Vöröšváry, advokát so sídlom Škultétyho 1597/7, 955 01 Topoľčany, o výkon rozhodnutia vo veci maloletých detí: A. D., nar. XX.XX.XXXX, D. D., nar. XX.XX.XXXX, A. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/X, zastúpených kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, o odvolaní povinného proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 11. júna 2020 č.k. 10Em/5/2020-51, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa nariadenia výkonu rozhodnutia o vzťahu k maloletému D. D., nar. XX.XX.XXXX, a k maloletému A. D., nar. XX.XX.XXXX, zrušuje a konanie v tejto časti z a s t a v u j e.

II. Uznesenie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa nariadenia výkonu rozhodnutia vo vzťahu k maloletému A. D., nar. XX.XX.XXXX, a v časti trov konania p o t v r d z u j e.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením nariadil výkon rozhodnutia a to uznesenia Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/65/2020-37 zo dňa 14.05.2020, ktoré bolo vykonateľné dňa 14.05.2020. Svoje rozhodnutie právne posúdil ustanoveniami § 370 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 372, § 373, § 374, § 376 ods. 1, d, § 377 ods. 1, § 380 Civilného mimosporového poriadku, § 3 ods. 1, 2, 4 prvá veta vyhlášky č. 207/2016 Z.z. Uviedol, že Okresný súd Topoľčany uznesením č.k. 10P/65/2020-37 zo dňa 14.05.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom vedenej na tamojšom súde pod sp.zn. 10P/65/2020, s účinnosťou od vykonateľnosti tohto uznesenia zveril maloleté deti D. a to A., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky. Vykonaným dokazovaním zistil, že maloletí sú zrejme ovplyvňovaní proti matke. Najprv bol ovplyvňovaný maloletý A., ktorý postupne matku odmietal, pričom sa už niekoľko mesiacov zdržiava v domácnosti starej matky, čím sa proces odcudzenia dieťaťa voči matke prehĺbil. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že maloletý A. ovplyvňuje v správaní proti matke maloletého D., čo má vplyv aj na maloletého A., ktorí už s matkou odmietli odísť od starej matky dňa 05.05.2020 a tiež dňa 22.05.2020. Uviedol, že v rodinnom spoložití dochádza k nevhodnému a agresívnemu správaniu otca detí pod vplyvom alkoholu a ovplyvňovaní detí proti matke. Majúc na zreteli najlepší záujem maloletých detí, mal za to, že takéto rodinné prostredie nie je vhodné pre zdravý vývin maloletých. Pretože zverenie maloletých matke v zmysle vykonateľného uznesenia Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/65/2020-37 zo dňa 14.05.2020 sa doposiaľ nezrealizovalo a bez nariadenia výkonu rozhodnutia by mohlo dôjsť k úplnému odcudzeniu medzi deťmi a matkou, dospel k záveru, že nariadenie výkonu rozhodnutia je na prospech maloletých. Mal za to, že deti potrebujú byť v kontakte s

oboma rodičmi. S poukazom na zistené skutočnosti návrh matky maloletých vyhodnotil ako dôvodný a nariadil výkon rozhodnutia - uznesenia Okresného súdu Topoľčany 10P/65/2020-37 zo dňa 14.5.2020, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie.

2. Povinný - otec podal odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote. Dôvodil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) CSP) a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Namietal, že v danom čase nie je pravda, že by maloleté deti boli u neho v starostlivosti. Dňa 20.06.2020 sa mu podarilo presvedčiť ich, aby dočasne bývali s matkou. Je pre neho podstatné, aby deti boli zverené do starostlivosti tak, ako to bude pre nich najvhodnejšie najmä vzhľadom k ich vlastného prospechu, ale aj k ich vlastnej vôli, ktorú jasne prejavujú tak, že chcú žiť s ním. Poprel, že manželke ubližoval a že ním boli deti zmanipulované. Deti s matkou nechceli ísť už keď dňa 05.05.2020 odchádzala zo spoločnej domácnosti, pričom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia to sama matka detí uviedla. Tvrdil, že matka sa nedokáže správať nekonfliktne a hľadať zmierlivú cestu, k maloletým deťom správa hrubo a nedokáže tolerovať skutočnosť, že majú dobrý vzťah s ním a starou mamou, a preto neustále útočí priamo na maloleté deti. Tvrdil, že matka trávi celý deň s mobilným telefónom v ruke, a to najmä na sociálnych sieťach. Keď sú maloleté deti doma, matka sa o nich vôbec nezaujíma, nekomunikuje s nimi, stále na ne iba kričí, vyháňa ich z obývačky, pokiaľ chcú na televízii pozerať programy pre deti, pretože ona chce pozerať svoj program. Pokiaľ deti priniesli jedlo od starej matky, tak ho vyhodila, ako naposledy, keď priniesli koláče. Matka nemá reálny záujem o maloleté deti, nezaujímajú ju ich potreby, ich pocity, ani šťastie, má záujem iba uplatňovať voči nim jej vlastníctvo, čoho dôkazom je aj podanie návrhu na výkon rozhodnutia, ktoré je proti záujmu detí, ako aj proti ich slobodnej vôli, ktorú prejavujú tak, že nechcú s matkou odísť do inej domácnosti. Navrhol zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že návrh zamietne.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že návrh na nariadenie výkonu súdneho rozhodnutia bol podaný z vážnych dôvodov, kedy podľa matky bol už dlhodobo ohrozený riadny fyzický, psychický a sociálny vývin maloletých detí. Po vydaní neodkladného opatrenia sa matka niekoľkokrát pokúšala dostať k svojim deťom. Využila tiež možnosť ísť do domácnosti starej matky za súčinnosti Polície OO PZ Nitrianska Blatnica, avšak ani týmto spôsobom sa jej deti nepodarilo presvedčiť, aby sa ku nej vrátili. Napriek zásahu policajnej hliadky deti nemali odvahu s mamou odísť. Mala za to, že deti sú ovplyvňované zo strany otca i starej matky a cítila, že proces odcudzenia detí sa neustále prehľbuje. Poukázal na to, že pre maloleté deti a ich rodičov je nutná odborná intervencia. So súhlasom rodičov ich následne zapojili do spolupráce s CDR TENENET o.z. Senec, pričom pracovníčka centra si prípad osobne prevzala dňa 15.06.2020. Zo spoločného stretnutia, ktorého sa zúčastnili aj maloleté deti vyplynulo, že deti používajú slovník a argumenty dospelých, slová, ktoré vzhľadom na vek a životné skúsenosti nemajú poznať, že vystupujú nekriticky voči svojej matke a vyjadrujú sa na jej adresu aj vulgárne. Maloletý D. a A. sú v súčasnosti zhruba od 19.06.2020 s matkou v K.. Napriek výčitkám zo strany otca, ktorý mal deťom povedať, že sa už viac do W. vrátiť nemusia, zostali v starostlivosti matky a jej prítomnosť a starostlivosť si plnohodnotne užívajú. Najstarší syn A. je naďalej s otcom v domácnosti starej matky v W.. Všetky tri deti prejavili vlastnú vôľu, a to ako najstarší syn A. zostať bývať u starej matky a otca v W., tak mladší synovia D. a A. bývať u matky v K.. Najstarší syn A. o matku stále javí najmenší záujem a to i napriek tomu, že sa ho neustále snaží uisťovať o svojej láske k nemu. Podľa slov matky otec sa o deti od kedy od neho odišli nezaujíma s výnimkou, že im priniesol kartičky zdravotného poistenia. Rozhodujúcu úlohu vo výchove detí majú v prvom rade rodičia. Je preto dôležité aby maloleté deti A., D. a A. vyrastali s matkou, ktorá sa o ne riadne stará a chce starať i naďalej. Mal za to, že rodinné prostredie, ktoré im matka vytvára je plnohodnotné a vhodné pre ich zdravý vývin. Na základe uvedeného odporúča uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť.

4. Oprávnená - matka sa k odvolaniu otca písomne nevyjadřila.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 94 CMP, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), prejednal odvolanie povinného - otca bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 68 CMP). Dospel

k záveru, že napadnuté uznesenie je v časti týkajúcej sa nariadenia výkonu rozhodnutia vo vzťahu k maloletému D. D., nar. XX.XX.XXXX, a maloletému A. D., nar. XX.XX.XXXX, podľa § 389 ods. 1 písm. d) CMP potrebné zrušiť a konanie v tejto časti podľa § 390 písm. e) CMP zastaviť. V časti týkajúcej sa nariadenia výkonu rozhodnutia vo vzťahu k maloletému A. D., nar. XX.XX.XXXX, a v časti trov konania, je potrebné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne právne potvrdiť.

6. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku zákonom č. 161/2015 Z.z. účinnom od 01.07.2015. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

8. Podľa § 390 písm. e) CMP, súd aj bez návrhu uznesením konanie o výkon rozhodnutia zastaví, ak došlo k splneniu povinnosti.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je výroku vecne správne.

10. Predmetom tohto konania je návrh matky maloletých detí na nariadenie výkonu súdneho rozhodnutia - uznesenia Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/65/2020-37 zo dňa 14.05.2020, ktoré bolo vykonateľné dňa 14.05.2020, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie tak, že zveril maloleté deti D. to A., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX, a A., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom vedenej na tamojšom súde pod sp.zn. 10P/65/2020. Matka návrh podala z dôvodu, že otec so starou matkou deti zmanipulovali a tie s ňom odmietali odísť a mala obavy o ich zdravý psychický aj fyzický vývoj. Súd prvej inštancie uznesením návrhu matky vyhovel a nariadil výkon rozhodnutia - uznesenia Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/65/2020-37. Na odvolanie otca bolo uznesenie súdu prvej inštancie predmetom skúmania odvolacím súdom.

11. Podľa § 370 ods. 1 CMP, podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

12. Podľa § 376 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

13. Civilný mimosporový poriadok stanovuje postup pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletých v 4. časti, keďže ide o vykonávacie konanie osobitného druhu, označované ako personálna exekúcia. V každom konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletých je prvoradá ochrana maloletých tak, aby nedošlo k ujme v ich právnej sfére. Rešpektovanie najlepšieho záujmu maloletého je procesná zásada vyplývajúca z článku 4 CMP, podľa ktorého ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme. Hmotnoprávne vyjadrenie najlepšieho záujmu dieťa obsahuje Zákon o rodine v článku 5, podľa ktorého záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú, pričom sa okrem iného zohľadňujú podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi. V zásade sa potreba nariadenia výkonu rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloletých javí vtedy, ak sa úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom nerealizuje v súlade s právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu (exekučný titul).

14. Podmienkou konania o výkon rozhodnutia je existencia vykonateľného exekučného titulu, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté deti D. na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej tak, že sa zverujú do osobnej starostlivosti matky. Súd prvej inštancie výkon rozhodnutia nariadil. V priebeh odvolacieho konania však bolo zistené, že maloletý D. a maloletý A. sa podľa vyjadrení odvolateľa ako aj kolízneho opatrovníka v súčasnej dobe nachádzajú v starostlivosti matky, preto je zrejmé, že povinný otec dobrovoľne splnil to, čo mu vykonateľné rozhodnutie ukladalo. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam v danej veci zanikli dôvody na nariadenie výkonu rozhodnutia vo vzťahu k maloletému D. a maloletému A.. So splnením uloženej povinnosti, ktoré bolo podkladom pre vykonávacie konanie, zákon spája aj zastavenie konania o výkon rozhodnutia. Takýto záver súdu je logickým s prihliadnutím

na skutočnosť, že rozhodnutie, ktorým sa oprávnená domáha výkonu, bolo naplnené, a teda ďalšie pokračovanie v konaní o výkone tohto rozhodnutia je bezpredmetné. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie v časti týkajúcej sa nariadenia výkonu rozhodnutia vo vzťahu k maloletému D. a maloletému A. zrušil, pretože nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli. Zároveň konanie v tejto časti zastavil.

15. Vo vzťahu k starostlivosti o maloletého A. odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď nariadil výkon rozhodnutia, keďže maloletý A. sa nachádza v starostlivosti otca u starej matky v W.. Na základe uvedeného skutkového zistenia dospel k správne záveru, že zverenie maloletého A. matke sa v zmysle vykonateľného uznesenia Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/65/2020-37 zo dňa 14.05.2020 doposiaľ nezrealizovalo a bez nariadenia výkonu rozhodnutia by mohlo dôjsť k úplnému odcudzeniu medzi dieťaťom a matkou. Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie stotožnil, preto napadnuté uznesenie v časti týkajúcej sa nariadenia výkonu rozhodnutia vo vzťahu k maloletému A. D. potvrdil. Správny bol aj výrok o trovách konania, keďže vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie svoje uznesenie v napadnutej časti v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov uznesenia v napadnutej časti ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

16. S námietkami otca uvedenými v odvolaní sa odvolací súd stotožnil len vo vzťahu k maloletému D. a maloletému A.. Pokiaľ otec tvrdil, že matka sa nedokáže správať nekonfliktne, hľadať zmiernivú cestu a jej reakcia na situáciu je taká, že sa k maloletým deťom správa hrubo, celý deň je s mobilným telefónom v ruke a na sociálnych sieťach, o deti sa nezaujíma, nekomunikuje s nimi, stále na ne iba kričí atď. s týmito tvrdeniami sa odvolací súd nestotožnil. Boli totiž v priamom rozpore so zisteniami kolízneho opatrovníka v domácnosti matky, ktoré vyplývajú z vyjadrenia kolízneho opatrovníka k odvolaniu otca (bod. 3). Z rovnakých dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s tvrdením otca, podľa ktorého matka nemá reálny záujem o maloleté deti, nezaujímajú ju ich potreby, ich pocity, ani šťastie. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka totiž vyplývalo aj to, že pri neohlásenej návšteve v domácnosti matky dňa 03.07.2020 matka i deti pôsobili šťastne.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa nariadenia výkonu rozhodnutia vo vzťahu k maloletému D. D., nar. XX.XX.XXXX, a maloletému A. D., nar. XX.XX.XXXX, podľa § 389 ods. 1 písm. d) CMP zrušil a konanie v tejto časti podľa § 390 písm. e) CMP zastavil. V časti týkajúcej sa nariadenia výkonu rozhodnutia vo vzťahu k maloletému A. D., nar. XX.XX.XXXX, a v časti trov konania, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne právne potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).